

CHET TILINI O'RGANISH—DUNYOGA YO'L OCHISH

Akbarov Aziz

FarDU, chet tili fakulteti dotsenti, p.f.n.

Annotatsiya: Maqolada hozirgi kunda chet tilini o'qish va o'rganish naqadar ahamiyatli ekanligi, chet tilini bilish orqali yangi imkoniyatlar paydo bo'lishi va bunga erishish yo'llari haqida fikr yuritiladi.

Kalit so'zlar: zamonaviy dunyo, til o'rganish, ijtimoiy soha, taraqqiyot tajribasi, til elementlari.

Ingliz tilini o'rganish hozirgi davr talabi ekan, o'sib kelayotgan yosh avlodga til o'rganishning yangi uslublarini, «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi»ga asoslangan holda ishlab chiqib, o'qish jarayoniga tavsiya etish olimlar, mutaxassislar oldida turgan dolzarb masalalardan hisoblanadi. Iste'dodli yoshlarimizning o'z qiziqqan sohalarida yetuk mutaxassislar bo'lishlari uchun, avvalambor chet tilini jumladan, ingliz tilini mukammal bilishlari zarur. Yosh avlodda ilmiy dunyoqarashni shakllantirish hamma davrlarda millatning ilg'or kishilari diqqat markazida bo'lib kelgan. Insoniyat boshidan kechirgan barcha tuzumlarda davrning o'qimishli, ziyoli, bilimdon kishilari dunyo ilm faniga umu- minsoniy madaniyatiga salmoqli hissalarini qo'shganlar.

Bilim ilmiy dunyoqarashning asosi bo'lib hisoblanadi. Bilim olish albatta yoshlikdan boshlanadi. «Yoshlikda olingan ilm toshga o'yilgan naqshdir», - deydi dono xalqimiz. Bilimli kishi hech qachon tarix sahifalaridan, xalqimizning qalbidan o'chmaydi. Bu borada O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishilgandan so'ng o'quvchilarda xorijiy tillarni o'rganish ko'nikmasini shakllantirishda juda katta ishlar amalga oshirildi. Ayniqsa, yoshlarni xorijiy mamlakatlarda ta'lim olishi hamda fan va texnika sirlarini o'rganishi uchun keng yo'l ochilgan.

Malakali kadrlar tayyorlash jarayonining har bir bosqichi o'zida ta'lim jarayonini samarali tashkil etish, uni yuqori bosqichlarga ko'tarish, shu bilan birga jahon ta'limi darajasiga yetkazish borasida muayyan vazifalarni amalga oshirishi lozim. Ilg'or g'oyalarni, fan sirlarini o'rganish uchun zaruriy chet tillari bo'yicha bilimlar bugungi kunda maktabgacha ta'lim tizimidan boshlab o'rganish masalasi davlatimiz diqqat markazida turgan asosiy vazifalardan biri hisoblanadi. Mamlakatimizda yoshlar fan va texnika sirlarini egallashlari uchun barcha shart- sharoitlar yaratilgan. chet tillarning eng muhim tomonidan yana biri shundaki, xalq xo'jaligini yangi texnikalarsiz tasavvur qilish qiyin. Yangi texnikalarni taraqqiy ettirish ham fan singari yangiliklar ilmiy izlanishlarning ijobiy natijalariga asoslanadi.

Ijtimoiy sohada chet el rivojlangan mamlakatlar taraqqiyoti tajribasi asosida o‘zimizning iqtisodiy va ijtimoiy taraqqiyot qonunlarini belgilab berishdan iborat bo‘ladi. To‘gri keljagimizning shakl-shamoyilini taraqqiyotimiz natijalarini, albatta, fan belgilab beradi. Unda rivojlangan mamlakatlar tajribasi umumlashganligi, ularning progressiv metodlarida foydalanishimiz zarur. Lekin ularning taraqqiyot tajribasi hech qachon bizga etalon bo‘la olmaydi. Ertangi kunimizning yo‘nalishlari ham, fan va texnika taraqqiyoti natijalari asosida belgilanadi.

Bizning keljakdagi orzu-umidlarimiz, faravon hayotimiz, albatta, fan va texnika taraqqiyoti natijalari asosida bo‘lishi, jamiyatimiz taraqqiyoti yo‘nalishlari, ularning ijtimoiy, iqtisodiy ildizlari ham o‘zlarining taraqqiyot bosqichlarida chet tillarida yaratilgan.

Xo‘sh, ilm-fanning, xususan, chet tilining texnikani rivojlantirishdagi o‘rni nimalardan iborat: xorijiy tillar texnikaga doir o‘quv darsliklari va qo‘llanmalari tayyorlashda, ilmiy metodik ta’minotni amalga oshirishda bevosita va bilvosita ishtirok etadi. Qolaversa, fan kadrlar tayyorlashda buyurtmachi sifatida ilmiy izlanishlarni bevosita o‘quv jarayoni bilan mutanosiblashtirishga erishdi. Shu bois, ilmiy, ilmiy-pedagogik salohiyat va moddiy-texnik bazadan kadrlar tayyorlashda samarali foydalanish asosiy vazifalarga kiradi.

Har qanday taraqqiyot uchun ham bilim, ilm-fan, tarbiya kerak bo‘ladi. Bir so‘z bilan aytganda ilm-fan taraqqiyot negizidir. Demak, moddiy taraqqiyotga erishish uchun ham, iqtisodiy taraqqiyotga erishish uchun ham ulkan madaniy zamin zarur.

Shunday ekan, chet tili darslarida ilmiy-ma’rifiy matnlarni o‘qish va o‘rganish jarayonida ilmiy-texnikaviy taraqqiyotning omillarini ko‘rsatuvchi matnlarga alohida e’tabor qaratish zarur. Chet tili darslarida faqat o‘quvchilarga til elementlari, leksik birliklar hamda tili o‘rganilayotgan mamlakat haqida xabar bermasdan, balki mazkur mamlakatning buyuk ilmiy kashfiyotchilari, ilmiy texnikaviy taraqqiyot natijalarini matnlar asosida tanishtirishdan iborat. Agar o‘quvchi maktab partasidayoq ilmiy kashfiyotlar va ilmiy texnikaviy taraqqiyot natijalari bilan tanishsalar, bu an’ana oliy o‘quv yurtida ham ilmiy tadqiqot faoliyatida ham davom etadi.

Demak, chet tilini o‘rganish faqat tilshunos va tarjimonlar emas, balki ilmiy texnikaviy sohalar tadqiqoti bilan shug‘ullanuvchilarga ham zarur bo‘lar ekan.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Aziz, A., & Shavkat, A. (2022). Symbol of the Paris of Inspiration. International Journal of Formal Education, 1(11), 17-20.
2. Aziz, A., & Shavkat, A. (2022). Aristocrats Sympathetic to Heine. International Journal of Formal Education, 1(10), 40-43.

3. Abdullaeva, D., & Akbarov, A. (2022). A LOOK AT THE SKY OR AN INTERPRETATION OF THE IMAGE OF THE MOON IN HAYNE'S LYRICS. *Thematics Journal of Education*, 7(1).
4. Nuraliyeva, S. (2023). USE OF WORDS IN OYBEK 'S SKILL OF ARTISTS. *International Bulletin of Applied Science and Technology*, 3(5), 18-22.
5. Shoxistaxon, N. (2023). ZAMONAVIY DUNYODA CHET TILLARINI BILISHNING DOLZARBLIGI. *TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMUY JURNALI*, 3(6), 187-191.
6. Shoxistaxon, N. (2023). KICHIK YOSHDAGI BOLALARGA CHET TILINI O'RGATISH. *TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMUY JURNALI*, 3(6), 182-186.
7. Shoxistaxon, N. (2023). OYBEK IJODI—YOSHLAR UCHUN MAHORAT MAKTABI. *Gospodarka i Innowacje.*, 36, 248-250.
8. Habibiloyevna, M. D. (2021). The Semantic Analysis of Slang in The Movie "School". *Journal of Pedagogical Inventions and Practices*, 3, 83-85.
9. Madazizova, D. X. (2021). Some Linguistic Peculiarities Of Slang. *Scientific progress*, 2(7), 1277-1278.
10. Xabibiloyevna, D. M. (2022). VARIOUS SCIENTIFIC APPROACHES TO 'SLANG'. *American Journal of Interdisciplinary Research and Development*, 10, 303-305.
11. Madazizova, D. H. (2016). Качества, необходимые успешному преподавателю иностранного языка. *Ученый XXI века*, (5-1 (18)), 28-29.
12. Xabibiloevna, D. M. (2023). Discourse and Discourse Analyses in Linguistics. *Best Journal of Innovation in Science, Research and Development*, 2(6), 31-36.
13. Xabibiloyevna, M. D., & Sirojiddin o'gli, A. M. R. (2023). CLASSIFICATION OF DISCOURSE ACCORDING TO DISCIPLINE. *XXI ASRDA INNOVATION TECHNOLOGIES, SCIENCE AND EDUCATION TARAQQIYOTIDAGI DOLZARB MUAMMOLAR*, 1(5), 156-161.
14. Xabibiloyevna, D. M. (2023). FORMS OF DISCOURSE IN LINGUISTICS. *TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMUY JURNALI*, 3(6), 174-178.
15. Xabibiloevna, D. M. (2023). THE ROLE OF CONCEPT IN LINGUISTIC DISCOURSE. *BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMUY JURNALI*, 3(6), 73-78.

16. Абдилоев, Ш. О. (2023). ЎЗБЕК, РУС, ТОЖИК ВА НЕМИС ТИЛЛАРИДАГИ ЗООНИМ ФРАЗЕОЛОГИК БИРЛИКЛАРНИНГ ЎХШАШ ВА ФАРҚЛИ ХУСУСИЯТЛАРИ. IQRO JURNALI, 3(1), 156-159.
17. Абдилоев, Ш. О. (2023). ФРАЗЕОЛОГИК БИРЛИКЛАР—ХАЛҚ ҲАЁТИНИНГ ИНЬИКОСИ. PEDAGOGIK ISLOHOTLAR VA ULARNING YECHIMLARI, 1(2), 157-159.
18. Абдилоев, Ш. О. (2023). АЙРИМ УЙ ҲАЙВОНЛАРИ БИЛАН БОҒЛИҚ БЎЛГАН ФРАЗЕОЛОГИК БИРЛИКЛАРНИНГ ТУРЛИ ХАЛҚЛАРДА МАЪНО ИФОДАЛАНИШИ. BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI, 3(5), 122-128.
19. Oxonjonovich, A. S. (2023). Peculiarities of Semantics of Phraseological Units with Zoonyms. Journal of Pedagogical Inventions and Practices, 17, 98-102.
20. Oxonjonovich, A. S. (2022). GERMAN PHRASEOLOGICAL UNITS WITH A ZOONYM COMPONENT. BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI, 2(11), 239-244.

